

“Un home que no pot plorar és un ésser emocionalment amputat”

ENTREVISTA A

Cinta Arasa escriptora

Tortosa Oriol Gracià

“Ets jove i penses que ja tindràs temps de saber què vols i com aconseguir-ho, però passen los anys, i sense ser-ne conscient, vas construint una vida que no és la que voldries, però és la que has pogut construir, i desfer-la és encara més difícil”, s’autoconfessa una de les protagonistes d’*Escales avall*. La darrera nova novel·la de l’escriptora Cinta Arasa (Tortosa, 1978) explica la història de tres generacions de dones d’una mateixa família d’origen tortosí, en un relat sobre autoengany i cotilles socials.

Pregunta: A *Escales avall* s’hi diuen unes quantes veritats sobre la vida. És una obra reflexiva i que demostra maduresa literària.

Resposta: Potser es percep com a madura perquè l’he escrita als quaranta-tres anys i no als vint. Diuen que m’ha passat com a Mercè Rodoreda quan va intentar publicar els seus primers relats a la premsa. El periodista Josep Maria Massip, que als anys trenta del segle passat era cap de la secció política del setmanari *La Rambla*, li va dir: “Primer visqui i després escriu”. *Escales Avall* no és la meua primera novel·la, però sí que és fruit de les moxilles que carrego.

P: El llibre alterna els diàlegs interiors de tres dones: la iaia Maria Cinta, la mare Montse i la filla Laia. Ha estat complicat recrear-ne els pensaments?

R: No ha estat tant una decisió estilística, sinó pràctica. El diàleg interior és la forma que he trobat per a explicar allò que només ens confessem nosaltres mateixos; perquè esta és la història de tres dones que s’autoenganyen amb mitges veritats o directament amb mentides. Sovint actuem segons allò que la societat espera de nosaltres i dixem de banda el que realment volem. La superposició dels tres relats íntims ens ofereix un relat més coral.

P: La novel·la partix d’històries íntimes, però té una lectura col·lectiva.

R: Les relacions més personals també són un reflex de la societat, del context en el qual naixem i vivim. I això es fa evident en les tres generacions que retrato al llibre. La Maria

‘Escales Avall’ (editorial Columna) és la seua darrera novel·la

Cinta ha viscut la guerra, la Montse, el franquisme, i la Laia ja ha nascut amb la Transició.

P: És un llibre en el qual la política també hi apareix, encara que siga tangencialment.

R: Les feministes dels anys setanta van encunyar el lema ‘allò personal és polític’. Per tant, vist des d’esta

perspectiva i des de l’òptica de l’anàlisi social, el llibre és polític: hi parlo de valors familiars, del paper de la dona i de l’home durant el franquisme, de les il·lusions i els desencants de la Transició i, fins i tot, de l’1 d’Octubre.

P: I malgrat que les protagonistes són dones, a través d’elles també es

parla dels hòmens.

R: Encara ara, tot i que en menor mesura, els rols d’hòmens i dones estan molt marcats. A l’època de les nostres iaies, les dones van acabar pensant que la seua manera de viure era l’única possible. No es plantejaven altres escenaris, ni cap espai de llibertat personal. La iaia Maria Cinta

ho diu: “S’havia de ser molt valenta per ser valenta quan era jove”. Fins i tot aquelles que havien estat al costat de la República, un cop acabada la Guerra van haver d’assimilar alguns elements del franquisme per pura supervivència. S’hi jugaven la vida. Estic parlant d’algunes dones, potser les poc polititzades. Les polititzades les havien assassinades, eren a l’exili o a les presons, és clar. El model masculí també responia als valors del moment. Ara tenim més clar que un home que no pot plorar és un ésser emocionalment amputat, però és una concepció molt recent.

P: Precisament, les protagonistes del teu llibre volen trencar amb els rols preestablerts.

R: L’expressió *Escales avall* que dona nom a la novel·la fa referència a la voluntat de les tres protagonistes de canviar radicalment la seua vida, de fer taula rasa. Clar que no sempre se’n surten.

P: Tots, algun cop, hem pensat a començar de cap i de nou.

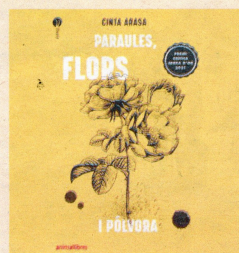
R: Sí, però quan t’hi poses, veus que llançar escales avall les coses que sempre han format part de la teua vida no és tan fàcil. Fins i tot fa mal. Esta novel·la parla d’este procés.

P: Escriure el llibre ha estat un procés terapèutic?

R: No del tot, però sí que és cert que al darrere de la història hi ha una intencionalitat molt personal. He volgut parlar de les coses que em remouen i em punxen per dins, *Escales avall* és el meu petit homenatge a una generació de dones sofertes i enganyades. ■

LLIBRES

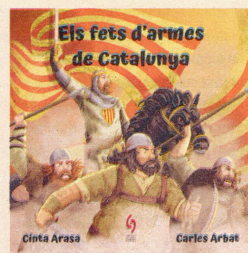
L’alteració de calendaris editorials -conseqüència de gairebé dos anys de pandèmia- ha fet coincidir a les llibreries diverses novetats signades per Cinta Arasa, que en un any i escaig ha publicat quatre nous relats.

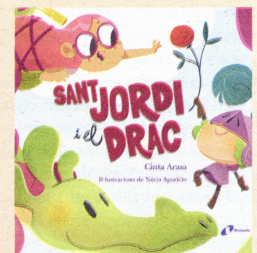
‘Paraules, flors i pólvora’ (Ànima Llibres) Història protagonitzada per una Mercè Rodoreda adolescent, rodejada de lletres, de flors i de la pólvora de les revoltes polítiques a l’avantsala de la Guerra Civil. Novel·la juvenil guardonada amb el Premi Serra d’Or 2021.

‘Aqua Alta’ (Jo Llibre) Tot explicant les aventures de la Lauretta -una xiqueta veneciana-, Cinta Arasa introduïx el lector en un tema d’absoluta actualitat: el canvi climàtic. I ho fa des d’una Venècia amenaçada per la pujada del nivell del mar.

‘Els fets d’Armes de Catalunya’ (Sidillà). Adaptació infantil de *Els fets d’armes de Catalunya*, un llibre del segle XVII escrit pel frare Joan Gaspar Roig i Jalpi que simula una crònica medieval. El relat recull diverses històries sobre l’origen llegendari de Catalunya.

‘Sant Jordi i el drac’ (Editorial Bruño). Els habitants de Montblanc es despertaven amb “uns brams, uns crits i uns esgarips horrosos, terribles, horribles, que glaçaven la sang”. Un àlbum per a donar a conèixer la llegenda de Sant Jordi a xiquets i xiquetes de tres anys